

Motion till riksdagen 2005/06:A1

av **Annelie Enochson m.fl. (kd)**
med anledning av skr. 2005/06:91

Anställningsvillkor i bemanningsföretag

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att lämpliga åtgärder bör vidtas för att skapa likvärdig konkurrenssituation mellan Lernia och de övriga bemanningsföretagen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att en översyn bör göras av tillämpningen av arbetslöshetsförsäkringen med inriktning på att regeltillämpningen bör vara densamma oavsett om en person arbetar i ett bemanningsföretag eller i annan verksamhet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att den regel slopas som innebär att en löntagare som säger upp sig från en arbetsgivare och tar anställning i ett bemanningsföretag inte får hyras ut tidigare än sex månader efter att anställningen hos denne upphörde.

Motivering

Regeringens skrivelse behandlar, med anledning av ett tillkännagivande i arbetsmarknadsutskottets betänkande 1999/2000:AU1, anställningsvillkoren i bemanningsföretag. Bemanningsbranschen är en snabbt växande bransch på den svenska arbetsmarknaden. Branschen har bidragit till en ökad flexibilitet på den svenska arbetsmarknaden och har dessutom varit bättre än genomsnittligt på att anställa ungdomar och personer med utländsk bakgrund – grupper som av olika skäl haft det svårt att komma in på den svenska arbetsmarknaden.

Bemanningsbranschen har nu blivit en etablerad företeelse på den svenska arbetsmarknaden. Det finns dock ett antal problem som drabbar såväl företag som anställda i branschen.

Fel! Okänt namn på

Kristdemokraterna har utifrån regeringens skrivelse identifierat tre frågeställningar som måste lösas för att skapa trygga förhållanden för de anställda i branschen.

Den första frågeställningen gäller de olika kollektivavtalsmodeller som råder inom branschen. På tjänstemannasidan kom parterna överens om ett avtal som gäller sedan den 1 maj 2004. Ett annat avtal har slutits med LO, vilket gäller sedan den 1 januari 2005. Det är bra att parterna nu kommit överens om avtal som gäller inom alla sektorer där bemanningsföretagen är verksamma. Ett problem återstår dock. Det gäller det statliga bemanningsföretaget Lernia. Lernia har ett avtal som ligger utanför de två kollektivavtal som gäller för branschen i övrigt. Avtalet skapar en snedvriden konkurrenssituation som på sikt inte är hållbar. Regeringen skriver: "Att Lernias avtal inte följer någon av huvudmodellerna beror på att det slöt dessa avtal innan de stora avtalen kommit till." Kristdemokraterna anser att detta är en förenkling av problematiken. Vi anser att det knappast är en tillfällighet att det är just det statliga bemanningsföretaget Lernia som har separata avtal. Med staten som ägare har Lernia en helt annan förhandlingsposition än de privata bemanningsföretagen, särskilt som staten alltmer blivit synonymt med den socialdemokratiska rörelsen som i sin tur står delar av den fackliga rörelsen mycket nära.

Avtal ska inte regleras av politiker, det är parternas uppgift. Men mycket tyder på att avtalen skulle anpassas till den övriga branschens villkor om Lernia säljs ut och blir en aktör jämlik med de övriga bemanningsföretagen på den svenska marknaden. Regeringen bör därför vidta lämpliga åtgärder för att skapa likvärdig konkurrenssituation mellan Lernia och de övriga bemanningsföretagen.

Den andra frågeställningen gäller anställda i bemanningsbranschen och rätten till arbetslöshetsersättning. Regeringen gör ingen annan bedömning än den som framkommit i de meddelanden som lämnats av Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) och Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF). Det innebär att dagens regler skall gälla också fortsättningsvis. Kortfattat innebär särbehandlingen av anställda i bemanningsföretag att de inte kan erhålla arbetslöshetsersättning mellan återkommande engagemang för ett bemanningsföretag, ej heller på deltid. Skälen för dessa ställningstaganden är att den som arbetar för ett bemanningsföretag anses stå till företagets förfogande. Detta är inte korrekt, då den som har denna anställningsform kan välja att inte ta uppdraget. AMS, och regeringen, anser också att det finns en risk att företag skulle försöka undvika kostnader för personal som inte erhållit uppdrag och istället lägga kostnaden på det allmänna genom arbetslöshetsersättningen.

Kristdemokraterna inser att det finns en risk för att oseriösa aktörer skulle kunna använda systemet på det sätt som AMS beskriver. Det är dock inte tillfredsställande att personer som kan och vill jobba hamnar i kläm på grund av en regel som är tänkt att stoppa ett eventuellt missbruk. Därför är det inte tillfredsställande att regeringen ej avser att initiera ändringar av tillämpningen av arbetslöshetsförsäkringen i detta avseende. Kristdemokraterna anser att det är angeläget att en översyn görs av den aktuella frågan. Översynsarbetet bör inriktas på att regeltillämpningen bör vara densamma oavsett om en person

Fel! Okänt namn på

arbetar i ett bemanningsföretag eller i annan verksamhet. Detta bör ges regeringen till känna.

Den tredje frågeställningen gäller karensregeln i arbetsförmedlingslagen där regeringen identifierar problemet men inte vidtar några åtgärder. Bestämmelsen att en löntagare som säger upp sig från en arbetsgivare och tar anställning i ett bemanningsföretag inte får hyras ut tidigare än sex månader efter att anställningen hos denne upphörde, är orimlig. Enda argumentet för att ha denna regel är att en löntagare inte skall kunna höja sin lön genom att gå över till ett bemanningsföretag, och arbetsgivaren måste då på grund av brist på arbetskraft hyra tillbaka denna person. Det innebär att löntagarens viktigaste skäl för att höja sin lön, oftast gentemot en arbetsgivare med monopolställning, alltså skulle förnekas den anställde. Tala om arbetsgivarperspektiv, och motsatsen till löntagarperspektiv. Denna regel bör således slopas.

Stockholm den 20 februari 2006

Annelie Enochson (kd)

Stefan Attefall (kd)

Lars Gustafsson (kd)

Maria Larsson (kd)

Else-Marie Lindgren (kd)

Mats Odell (kd)

Per Landgren (kd)

Lars Lindén (kd)

Mikael Oscarsson (kd)